

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Erica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săsesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Arieșana”, „Băntăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.” (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geoșana”, „Gloria”, „Grănișterul”, „Hăteșana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Însoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehădia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul”, (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Lăgediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Forumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reun. de împr. și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Silviana”, „Șoimușana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăneana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeană”, „Zidneana”.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 ileri.

Chestiunea zidirei școlii noastre comerciale.

În anuarul școlii pe anul școlar 1908/9 într'un articol intitulat: „Situatiunea școlii noastre după 40 de ani de existență” am scris între altele următoarele:

VI. Edificiul școlii.

„Deodată cu începuturile de separațiune a școlii s'a încercat și mutarea ei în edificiul central și așezarea ei într'un alt edificiu. Dar această mutare nu s'a făcut din motive principiare, ci mai vârtos din necesitatea de a se goli unele sale reclamate de trebuințele crescânde ale școlilor medii și ale celor primare. Încă atunci s'a adaptat în mod provizor casa cumpărată de Biserica Sf. Nicolae din Scheiu (cu K 47.000) și s'au așezat în ea cele trei clase ale școlii comerciale și sala de desen, care mai târziu a fost scoasă și în locul ei s'a adus biblioteca centrală. Casa aceasta zidită din timpuri vechi nu avea încăperi mari corăspunzătoare și astfel toată adaptarea ei a constat în mărirea odăilor prin împreunarea lor cu demolarea de ziduri despărțitoare. Se știe însă, că asemenea case de locuit nici odată nu pot fi astfel adaptate, încât să corăspundă cerințelor unei școlii: ca înălțime, ca lumină, ca aer, ca intrare, ca aranjament al catedrei, tablei și băncilor; cu un cuvânt dintr'o casă veche de locuit anevoie se poate face o școală modernă, chiar cu cheltuieli

mai mari, necum cu câteva sute de lei, câte s'au cheltuit atunci cu adaptarea casei pentru scopuri școlare. Pe lângă aceste uși și ferestrele slabe erau și sunt necorăspunzătoare, dușmelele au crepături de câte 3 centimetri, pereții din parterre sunt jilavi și igrasioși până la o înălțime de peste un metru, odăile scunde sunt lungi și întunecoase și scările strâmte și tare piezișe. Cine intră pentru primădată în acest local, capătă impresiunea cea mai rea, nu numai ca despre o școală, ci ca despre cea mai slabă casă de locuit. Aci în aceste odăi-spelunci sunt condamnați elevii și profesorii să-și mămânce sănătatea: ruinându-și plămânii de praf, încuibându-li-se reumatismul în oase de igrasie și periclitându-și lumina ochilor. Nu e nici o mirare, că petrecerea în acest local nu provoacă plăcerea și gustul deosebit de muncă, sănătate și curățenie, nici în profesorii, nici în elevii școlii.

Pe lângă salele de învățământ și cancelariile de lipsă, fiecare școală trebuie să aibă un local pentru biblioteca specială, un laborator fizic și chimic, absolut indispensabil pentru școala comercială la studiul mărfurilor, local pentru colecțiunile de harte geografice, de aparate fizice și chimice și de mostre și articoli comerciali și industriali, precum și o sală mai mare pentru festivitățile și întrunirile școlare. Ei bine, toate acestea lipsesc azi cu desăvârșire, iar cele comune cu ale școlilor medii nu satisfac nici pe departe necesitățile, chiar de n'ar obveni

nici o greutate și coliziune în folosirea lor comună și de n'ar prezenta nici un inconvenient deplasarea elevilor dintr'un edificiu într'altul sau a aparatelor etc.

Astfel ceea ce la început s'a făcut numai din necesitatea de a se împlini unele goluri la școalele medii, a devenit azi o trebuință arzătoare și izvorită din motive principiare, adică: *școala comercială trebuie să-și aibă localul ei propriu acomodat tuturor cerințelor unei școale speciale moderne*. Maxima: *mens sana in corpore sano* trebuie aplicată mai ales la elevi, dacă nu voim să creștem generațiuni pipernicite cu miopi cu coliva 'n piept. Iar o școală, care în ziua de azi nu posedă întocmirile și colecțiunile necesare proprii pentru înlesnirea învățământului experimental-practic, merită oricare alt nume, numai numele de școală nu. Și edificiul actual, în care e așezată de prezent școala comercială, numai edificiu școlar nu poate fi numit.

Ce e drept, Eforia școlară încă din anul trecut școlar a dispus facerea unor planuri pentru adaptarea și respective zidirea unui edificiu nou pe seama școalei comerciale și s'au făcut atât planurile, cât și devizele necesare, iar în scopul zidirii s'a impus cu începutul acestui an școlar o taxă edilă de 20 coroane de fiecare elev. Dar lucrul a rămas într'atâta din cauza lipsei de parale pentru executarea lucrărilor, cari pretind peste 80 de mii de coroane și cu întocmiri interne cu tot suma rotundă de 120 mii de coroane. Cum vor putea executa forurile administrative școlare această lucrare intențioasă și când va putea fi așezată școala într'un local propriu corăspunzător, e o chestiune de tot neșigură și greu de prevăzut, dar pentru aceea cu atât mai arzătoare, care așteaptă cea mai grabnică rezolvare“.

Într'aceea organele administrative ale școalelor noastre, cu învoirea forurilor superioare, au adresat la Înaltul Guvern rugarea, ca precum au dat ajutoare mari necondiționate de nimic pentru gimnaziile săsești din patrie, așa să binevoiască a da și pentru zidirea școalei comerciale un ajutor de 130 de mii de coroane din vistieria statului. Dar prima rugare a fost rezolvată negativ din lipsă de mijloace, în urma crizei îndelungate politice și stărilor afară de lege. Restabilindu-se însă relațiuni mai normale în timpul din urmă, forurile școlare și-au reînnoit rugarea pentru ajutor de stat, care încă până acuma n'a fost rezolvată. Dacă ar fi rezolvată în mod favorabil, chestiunea edificiului n'ar mai întimpină nici o piedecă și în cursul

anului 1911 în fine s'ar putea începe și termină zidirea.

E vorba însă, ce este de făcut în cazul, când ajutorul de stat ar fi legat de condițiuni neacceptabile, sau când peste tot s'ar refuză din nou?

Pentru acest ultim caz ne rămâne o singură cale: Apelul către institutele de bani românești, ca pe o cale sau pe alta să dea *sprijinul lor moral* și numai în cazul extrem material, pentruca să se poată ridica edificiul școlar absolut necesar. Și aci fie-mi permis a cită iarăș din susmenționatul articol un alt pasaj vrednic de luarea aminte.

„Un *internat* pentru elevii școalei noastre ar ușurā în cea mai însemnată măsură problema creșterii și învățământului, pe de o parte prin ferirea elevilor de contactul și amestecul în societățile rele dela cvartirele private, cari adeseori zădărnicesc cu desăvârșire munca școlară și duc la ruină fizică și morală tineretul, pe de altă parte ar pune capăt risipei, care se face azi cu munca părinților din partea fiilor rătăciți și rău stăpâniți de gazde fără suflet și apucătoare. Se face mult bine cu masa studenților; dar adeseori și mare rău, căci înlesnește multor elevi cheltuielile nesocotite din banii primiți dela părinți pentru alte necesități; ca bani de buzunar. Acest lucru n'ar fi cu puțință, dacă elevii ar putea fi plasați în cea mai mare parte într'un internat și numai un număr mic pe la cvartirele private bine alese și corăspunzătoare din toate punctele de vedere. Eu am convingerea, că mai mult s'ar ajută prin întemeierea unui internat cu sumele destinate mesei studenților, decât se face prin prânzul acela gratuit. Iar întemeierea unui internat ar putea costă cel mult chiria unei case și o mică rată de amortizare pentru mobilierul necesar, căci spesele celelalte și un mic profit trebuie să-l arunce neapărat taxele interniștilor, căci altcum nu se poate închipui, că ar da cvartir, spălat și întreținere gratuită particularii, cari găzduesc astăzi pe elevi. Ba e de așteptat, ca din profitul rezultat acum pe seama gazdelor actuale, internatul să poată ajutorā elevi săraci, de cari se găsesc an de an și la școala noastră. Deci și înființarea internatului așteaptă rezolvare grabnică, care n'ar trebui trecutā cu vederea mai ales la zidirea noului edificiu școlar.... Natural însă, că toate aceste întocmiri reclamă bani și încă mulți bani, de care — durere — nu dispun forurile noastre administrative și bisericile conproprietare ale școalelor“.

Ducerea la îndeplinire a problemei zidirii școlii și înființarea internatului combinate una cu alta, mi-se pare mie mijlocul cel mai sigur și absolut realizabil din puterile proprii, pentru a avea în timpul cel mai scurt o școală comercială modernă, împreună cu internat, precum este școala de stat din Brașov și mai multe alte școli comerciale din patrie.

Pe locul școlii comerciale actuale sau pe un alt loc liber eventual să se zidească un edificiu cu subsol, parterre și două etaje, în care să încapă școala cu un curs de patru ani și eventual încă două sale de învățământ pentru eventuale clase paralele sau pentru un curs special comercial pentru femei, cu toate laboratoarele și colecțiunile, precum și cu apartamentele necesare pentru un internat pe seama a 60 de elevi. Zidirea să cuprindă un teritor de 600 de metri cvadrați. Teritorul de zidire fiind mai mic, natural, că s'ar reclama încă un etaj. După prețurile actuale din Brașov, un metru cvadrat de zidire cu două etaje în modul contemplat se poate face sub 300 coroane. Să luăm însă de bază suma de 300 coroane ca sumă extremă. *Astfel zidirea ar costa cam 180 mii de cor., din care neapărat se pot economisi 10,000 coroane pentru instalarea internatului.* Cifra de 180 mii de coroane trebuie prin urmare luată de bază în calculațiunile ce urmează:

Presupunem, că s'ar lua împrumut pe termen de 50 de ani suma de sus cu 5.5% anuitate de capital și interese; *rata anuală de plată ar face 9,900 coroane.*

Se naște acum întrebarea: Cum să se acopere această rată anuală?

Iată cum: Școala comercială are acum în mediu 100 de elevi în cele trei clase. Când vor fi patru clase, acest număr desigur va crește. În calculațiune rămânem însă numai la acest număr. Fiecare elev al școlii comerciale e dator, cum am văzut, să plătească o taxă edilă de 20 coroane anual, delă plătirea căreia nimeni nu poate fi scutit. Deci din taxa edilă intră 2000 coroane, care reduc rata anuală de plată delă 9,900 la 7,900 coroane.

După datele adunate la direcțiune, din 111 elevi înmatriculați în anul acesta școlar: 20 locuiesc la părinți, rudeni etc., cu un cuvânt în familie; 21 au închiriat numai locuința cu 5—12 coroane lunar, iar mâncarea o capătă de acasă sau și-o procură dânsii; 36 au locuința și prânzul, unii împreună cu cina, dar fără spălat și dejun, alții fără cină dar cu spălatul și dejunul, cu prețuri între 24 și 40 coroane; iar restul de 34 au locu-

ință și toată întreținerea cu prețuri de minimum 50 coroane lunar și maximum 70 și 90 coroane. Dacă am întreba pe părinți, ce sumă cheltuiesc cu copiii lor pentru dejun, cină și spălat separat, desigur am ajunge la aceeași sumă, care o plătesc ceice au la un loc totu'. În orice caz ajungem în mediu la minimum 60 coroane lunar.

Presupunem acum, că din cei 70 de elevi 60 de inși ar intră în internat, ale cărui avantaje față de cvartirele de acum ale elevilor nu le poate trage nimeni la îndoială și deci nu află de lipsă a le mai repetă aci. În scumpetea de azi taxa internatului n'ar trebui să fie mai mare de 60 coroane de elev lunar, cu toate că în internat se mai dă corepetitori, medic etc. gratuit. Cu această sumă s'ar putea acoperi toate cheltuielile internatului și ar putea rămâne delă fiecare elev un câștig curat de 200 coroane anual. *La 60 elevi aceasta ar face rotund 12,000 coroane câștig curat anual. Amortizând de aci rata de 7,900 coroane, ar rămâne încă pentru alte trebuințe anual 4,100 coroane câștig curat.* Aceasta e dovadă, că deja cu 40 elevi în internat și cu taxa edilă se acopere complet rata de amortizare a edificiului, fără a mai supune forurile școlare la vre-o contribuțiune. Iar 40 elevi în internat e cifra minimală ce se poate închipui. Deci și rentabilitatea internatului e dovedită mai presus de orice îndoială, chiar și între condițiunile cele mai grele și în legătură cu aceea este realizată și zidirea școlii fără nici o jertfă din nici o parte, căci proprietarii școlii nu debursează nici măcar o centimă mai mult ca acum și nici părinții elevilor nu vor cheltui nici cu un filer mai mult ca acum, deși în viitor ar avea alte avantaje în creșterea fiilor lor. Perderea ar fi cel mult pe partea gazdelor actuale, cari și așa, cu puține rari excepțiuni, nu corăspund întru nimic îndatoririlor lor.

E vorba însă, cum să se facă financiarea? Lucrul nu e așa de greu, cum s'ar crede la prima vedere, deși suma necesară e destul de considerabilă. A apela cu colecte nouă la generozitatea publicului nostru, care e vexat atât de mult cu cerșitorii, nu cred, că va duce la vre-un rezultat mai de seamă. Deci a mai cere jertfe materiale, e un lucru de tot riscat. Ne rămâne însă calea a apela la *sprîjinul moral* al publicului nostru și aci cred a fi găsit cheia soluțiunii.

Trebue să fie încă vie în memoria numărșilor reprezentanți ai institutelor de bancă românești, cari s'au întrunit în vară la adunarea generală a „Solidarității“, impresiunea

penibilă, ce au primit-o, când au vizitat localul unicei școli comerciale românești din patrie, de unde sunt recrutați până acum și vor trebui să fie recrutați și în viitor, în număr tot mai mare funcționarii acestor institute și din care să iasă și reprezentanții clasei comerciale la poporul nostru, atât de înapoiat în această bransă. Ne crăpă obrazul de rușine, când trebuie să arătăm speluncile, în care stau îmbulziți ca sardelele mulțimea de elevi și de pe ai căror pereți curgea apa de igrasie, iar lumina ziua în ameaza mare este atât de insuficientă, încât elevii din băncile din urmă nici nu pot vedea, ce se scrie pe tablă. Nu mai amintesc lipsa de laboratoare și colecțiuni, care face nerodnică aproape toată munca școlară. Ei bine, cătră reprezentanții institutelor de bancă românești adresez apelul pentru acel sprijin moral, care au nu numai datoria să-l dea, ci care le-ar face cea mai binemeritată cinste înaintea lumii întregi.

Rugarea noastră e foarte simplă: *Să ni-se mijlocească obținerea unui credit hipotecar de 180 mii de coroane, amortizabil în 50 de ani, cu 5,5% capital și interese, garantat prin edificiul nou școlar, ce se va zidi.*

Acest împrumut se poate acorda și de mai multe institute, iar replătirea lui e necondiționat asigurată, după cum am dovedit cu socotelile de mai sus. Singurul favor, ce ni-se face, este acela, că nu ni-se cere garanție hipotecară cu 50—33% mai mare, ci numai cu locul în plus, care valorează minimum 24,000 coroane și cu taxa edilă de 2,000 coroane anual, care încă reprezintă un capital de pesfe 36,000 coroane, așa încât garanția hipotecară oferită ar întrece numai cu 25% suma împrumutului acordat. Acordarea unui împrumut pe realități în suma de 75% din valoarea realităților nu credem, că ar putea forma pedecă statutară ori regulamentară, cu atât mai puțin, cu cât în cazul de față cade prețuirea, care se poate face arbitrar oricât de elastică, iar împrumuturi hipotecare de asemenea natură, fie forțate, fie voluntare, formează aproape regula generală în ziua de astăzi. Scurt:

Pentru un edificiu școlar în valoare de 240 mii de coroane ni-s'ar acorda un împrumut hipotecar de 180 mii de coroane!

Acesta e tot sacrificiul moral, pentru care apelăm în această mare strămtoare.

Și ar trebui să desperăm de viitorul neamului nostru românesc, dacă atâtea bănci, unele milionare, n'ar putea face acest serviciu neprețuit și mântul din peire singura

școală comercială românească, unica instituție chemată să formeze stâlpii de granit ai organizației noastre economice!

Avem însă nădejde tare în inimile calde și largi ale bărbaților conducători și de influență hotărîtoare dela institutele noastre și precum i-am văzut entuziasmându-se pentru toate chestiunile noastre și votând sume din greu ca ajutoare, le punem la inimă și această chestiune, care-i interesează, credem, tare de aproape, și-i rugăm ferbinte să nu ne detragă mijlocul acesta moral, pentru care în ceasul din urmă siliți suntem să apelăm. Ar fi pentru școala noastră o zi de sărbătoare ziua aceea, în care ar primi dintr'o parte sau dintr'alta oferte de împrumut în condițiunile arătate, iar ziua sfințirii noului edificiu școlar ar fi sărbătoarea economică a unui neam întreg, ajuns la conștiința deplină a valorii acestei școli! Oare dat ne va fi să înregistrăm în curând și acest fapt măreț în cartea de aur a neamului nostru?!

Arseniu Vlaicu,
director.

*

Punem acest articol-apel la aprețierea publicului nostru cetitor, îndeosebi a cercurilor conducătoare ale băncilor noastre căroră le este în prima linie adresat, rugându-le să se pronunțe asupra lui.

O pildă de imitat: economia franceză.

Sub titlul acesta cetim în „Neamul Românesc” al dlui Iorga câteva aprecieri foarte prețioase, ilustrate cu interesante date statistice asupra spiritului de economisire la poporul francez, pe cari le dăm în extras, precum urmează:

Nu este popor, care să întrecă pe Francezi în ceea ce privește spiritul de economie. Acest spirit de economie nu se datorește numai împrejurărilor specifice în cari trăește Francezul, ci și educației sale sistematice din școală. Aproape nu este copil de școală în Franța, care să nu-și aibă libelul său de depuneri.

Cea mai veche cassă de depuneri în Franța, cea din Paris există dela 1818. Mai târziu prin legea dela 9 Aprilie 1881 s'a creat. alături de ea, așa zisa: „Cassă de economie națională” garantată și supravegheată direct de stat; aceasta fiind în legătură cu toate oficiile poștale din țară au contribuit enorm de mult la dezvoltarea spiritului de economie prin înlesniri mari oferite deponenților încunjurând formalitățile și orice spese.

În ce privește numărul casselor de păstrare, al libelelor de depunere și mărimea sumelor depuse, statistica ne arată

	la 1882	la 1909
Casse de păstrare	1.463	2.282
Libele de depunere	4.645.894	13.259.337
Sume depuse	frs. 1.802.700.000	5.223.000.000

Astfel dela 1882—1908 numărul libelelor ca și sumele depuse s'au întreit. Tot după datele statistice

judicând se constată, că cea mai mare parte din aceste capitaluri depuse sunt economiile micilor lucrători de pe la orașe și ale țăranilor mai săracuți, căci să știe, că sumele economisite mai mari sunt elocute în hârtii de valoare sau în întreprinderi mari comerciale etc.

Iată de unde vine dară — între altele — în mare parte bogăția franceză recunoscută azi în toată lumea. Economii individuale acumulate constituiesc o adevărată forță, un adevărat agent economic, care atarnă greu în balanța mișcării economice mondiale.

Să urmărim și noi acest exemplu al fraților noștri Francezi și în special să căutăm să infiltrăm în copii încă de pe băncile școlii spiritul de economie printr-o educație serioasă și îngrijită.

Recolta mondială a grâului și a porumbului.

Institutul internațional de agricultură din Roma a publicat o statistică generală a producției grâului pe anul 1909.

Iată un extract pentru țările a căror recoltă e mai mare de 10 milioane de chintale, începând cu România.

România: la o suprafață 1.689,044 hectare, a avut o producție de 16.022,536 chintale.

Germania: la o suprafață 1.831,383 hectare o producție de 37.557,470 chintale; *Austria* la o suprafață de 1.190,651 hectare, o producție de 10.912,276 chintale; *Spania:* la 3.782.695 hectare 39.218,885 chintale; *Franta:* la 6.596,240 hectare, 97.752.200 chintale; *Marea Britanie:* la 775,614 hectare 17.485,982 chintale; *Italia:* la 4.709.000 hectare, 51.699.000 chintale; *Ungaria:* la 3.560.972 hectare, 34.033,562 chintale; *Rusia:* la 23.081,211 hectare 193.683,203 chintale; *Canada:* la 3.136.587 hectare, 45.251,704 chintale; *Statele-Unite:* la 18.908,588 hectare, 200,630,041 chintale; *Argentina:* la 5.895,373 hectare, 42.500.860 chintale; *India engleză:* la 10.513,378 hectare, 77.118,043 chintale; *Rusia din Asia:* la 3.402.570 hectare, 19.561,986 chintale; *Australia:* la 2.129,723 hectare, 17.034,515 chintale.

Din acest tablou rezultă că recoltele Statelor-Unite, Franței și Rusiei la un loc formează aproape pe jumătate din recolta lumii.

România intră în al 11-lea rând al țărilor producătoare. Procentul producției sale anuale, în mijlociu, față de producția anuală totală, tot în medie, e de 2,4. Din punctul de vedere însă al produsului pe hectar, România ocupă al șaptelea rând cu un produs de 11 chintale în mijlociu pe hectar.

Celelalte țări vin, din acest punct de vedere, în ordinea următoare:

Marea Britanie, în frunte cu 21 chintale în mijlociu pe hectar; apoi Germania cu 19, chintale 8; Franța 13, chintale 8; Austria 13, chintale 2; Canada 12, chintale 11; Ungaria 12 chintale; Italia 10, chintale 3; Statele-Unite 9 chintale 2; Spania 8 chintale 1; Argentina și Rusia din Azia 7, chintale 7; India engleză 7, chintale 5; Australia 6, chintale 6; Rusia din Europa 6, chintale 2.

* * *

Recolta porumbului din anul 1910, după statistica Biroului Central de Agricultură din Italia, în chintale metrice este următoarea:

Ungaria 48.994,220, *România* 25.500,000, *Italia* 24.830.000, *Rusia Europeană* 15.481.600, *Bulgaria* 10.560,000 *Spania* 6.340,150, *Canada* 4.491, 400, *Rusia Asiatică* 131,200, *Tunis* 60,000 și *Elveția* 30,000.

După cum se vede Ungaria ocupă locul prim, iar România locul al doilea în privința cantității de producțiune.

REVISTA FINANCIARĂ

Situațiunea.

Sibiu, 17 Noembrie 1910.

Situația pieții engleze, multămită transporturilor de aur sosite din Brazilia și Țara Cap, din care 500,000 funți au fost cumpărați de Banca Engleză, s'a ameliorat atâta, încât pentru oarecare timp teama de o urcare a etalonului a dispărut. Mai vire considerat, că Banca Francei a expedit pentru socoteală engleză 2 $\frac{1}{2}$ milioane franci la Egipt, contra polițe engleze de scadență lungă cu 4 $\frac{1}{8}$ % și pe lângă condițiunea de a le achita în aur. Aceste împrejurări au provocat și o reducere a discountului particular.

Cererile de medio pe piața internă au fost mai mari decât scadențele, și numărul s'a scumpit din nou. Discountul particular s'a urcat în Viena la 4 $\frac{15}{16}$ %, dar nici cu acest etalon nu s'a putut plasa material mai mare de escont, lipsind escontorii privați din piața.

CRONICA

Slovacii urmează exemplul băncilor românești. Ideea fericită a conducătorilor băncilor noastre de a înființa o însoțire a institutelor noastre de bani, s'a validat deja ca atare în relativ scurtul timp de când a devenit fapt implinit. „Solidaritatea“ a desăvârșit într'un mod minunat organizația băncilor noastre și ceea ce este foarte măgulitor pentru noi — a îndemnat și pe alții să ne urmeze. Între alții acum mai în urmă și Slovacii se ocupă cu ideea de a înființa o asemenea însoțire a celor câteva zeci de bănci ce le au.

În scopul acesta s'au adresat în timpul din urmă și „Solidarității“ pentru diverse date și lămuriri, ceea ce — se înțelege — că li s'a și împărtășit cu cea mai mare prevenire. Noua însoțire chemată să strângă într'un mănunchiu harnicele instituite slovacesti de bani va însemna o nouă epocă în viața economică financiară a acestui popor destoinic, altfel destul de oropsit. Dorim ca exemplul nostru să aducă și aici roade satisfăcătoare și să însemne într'adevăr un pas spre progres pentru frații noștri Slovaci.

*

Camera de comerț și industrie din Brașov în ultima sa ședință plenară ținută la 2 crt. a hotărât a prezenta ministrului de comerț o reprezentatiune motivată în contra pretensiunilor ilegale a tribunalului din Sibiu de a alătura la acțiunile cambiale o traducere legalizată a cambiilor cu text german.

*

Reserve de aur. Conform unei statistici publicate de „New-York Journal of Commerce“ depozitul de aur al băncilor centrale europene, al băncilor aparținătoare la Clearinghouse-ul din New-York și cel aflător în tezaurăria statelor unite a prezentat în decada 1900—1910 următoarele cifre:

Banca	1910 Doll.	1900 Doll.
Angliei	199,609,815	166,776,995
Franciei	678,426,000	449,627,440
Germaniei	195,059,750	144,350,000
Rusiei	704,040,000	394,490,000
Austro-Ungariei	276,890,000	188,495,000
Spaniei	81,565,000	68,445,000
Italiei	193,855,000	77,330,000
Olandei	46,615,000	24,345,000
Belgiei	26,330,000	14,175,000
Svediei	12,240,000	—
Etveției	30,815,000	—
Norvegiei	9,870,000	—
	<u>2,465,315,565</u>	<u>1,528,034,435</u>
Băncile aparținătoare la Clearinghouse-ul din New-York	371,528,000	244,137,500
Tezaurul Statelor-Unite	<u>1,078,629,000</u>	<u>423,179,258</u>
	3,915,472,598	2,195,350,193

Prin urmare se arată un spor de 1720 milioane dolari, adică aproape jumătatea aurului produs în același timp.

BIBLIOGRAFIE.

Anuarul Băncilor Române pe anul 1911.
Anul XII. Redactor: Constantin Popp. Sibiu. Tiparul
Tipografiei arhidiecezane, 1910.

Sematismul societăților pe acții și al însoțirilor române, cunoscut sub titlul de mai sus, a apărut și se va expediă în zilele proxime, celor ce l-au comandat și aceluia, cari ar dori să-l aibă.

„Anuarul” pe 1911 se extinde pe 14 coale de tipar și coala primă cuprinde, pe lângă *partea calendaristică* obicinuită, următoarele notițe și informații de folos practic: Mărimea normală a bancnotelor; Terminul ultim pentru răscumpărarea și retragerea din circulație a bancnotelor, a notelor de stat vechi în valută austriacă și în coroane; Timbre de documente; Chei pentru calcularea intereselor; Frațiunile comune mai obicinuite transformate în fracțiuni decimale; Tragerile la sorti ale lozurilor; Competința de timbru a registrelor comerciale (cu exemplu); Scala de timbru I. II. și III.; Tarifa pentru telegrame; Tarifa poștală și monetele diferitelor state.

Sematismul însuși se extinde pe 13 coale și cuprinde în IV părți institutele de credit: societăți pe acții (147 la număr), însoțirile (41 la număr) și societățile comerciale (5), indicându-se firma în toate limbile înregistrate, anul fondării, capitalul social, pretul acțiunilor, termenul de prescripțiune al cupoanelor, dreptul de vot, semnarea firmei, foile oficiale, numele și domiciliul membrilor din direcțiune și din comitetul de supraveghiere, numele și titlul funcționarilor; bilanțul și contul profit și pierdere pe 1909, în fine împărțirea profitului net și a cotei de binefacere.

Un capitol special este rezervat „Solidarității” arătându-se numele membrilor ei, scopul însoțirii, condițiile de primire, numele și domiciliul membrilor direcțiunii, al comitetului de supraveghiere și al revizorilor-experti, precum ultimul bilanț al însoțirii pe anul 1909.

După aceasta urmează consemnarea altor instituții de natură economică-financiară, parte deja înființate, parte în înființare și sub înregistrare, aranjate după comitate.

La finele „Anuarului” sunt două sumare, unul după sediu, arătându-se în care oraș, ce instituții financiare românești sunt, și altul alfabetic.

Pretul anuarului legat în pânză elegantă este K 4 + 20 fil. pentru porto și se poate comandă la Administrația „Revistei Economice” în Sibiu, (Nagy-szeben).

Firme insolvente.

Albert Stoica, Făgăraș
Junner Nándor és Társa, Cluj.
Kokai Lajos, Lugos.
Feldner és Klein, Sighetul-Marmației.
Schuster Gustáv, Sibiu.
Grünberger Lipót, Oradea-mare.
Miske Sándor, Alba-Iulia.
Özv. Handwerkerké és fia Sighetul-Marmației.
Berger Miksa, Sighetul-Marmației.
Steinmetz József, Sighetul-Marmației.
Harmati Emil, Oradea-mare.
Fischer Márton, Oradea-mare.
Özv. Turszky N. né, Pécska.
Fellegi Árpád, Timișoara.
Weisz Jenő, Torda.

Firme falite.

Dr. Eugen Lemény, avocat (rămasul), Brașov, anunțarea pretensiunilor până la 13 Decembrie, lichidarea la 17 Decembrie și alegerea comitetului la 19 Decembrie 1910.

Schuster Gustav, pălărier, Sibiu, anunțarea pretensiunilor până la 30 Noembrie, lichidarea la 30 Noembrie și alegerea comitetului la 2 Decembrie 1910.

Szurán Sándor, Besztercze-bánya, anunțarea pretensiunilor până la 19 Noembrie lichidarea la 24 Noembrie și alegerea comitetului la 24 Noembrie 1910.

Ujhelyi Adolf, Alba-Iulia, anunțarea pretensiunilor până la 9 Decembrie, lichidarea la 16 Decembrie și alegerea comitetului la 19 Decembrie 1910.

Szegő Emil, Marosvásárhely, anunțarea pretensiunilor până la 19 Decembrie 1910, lichidarea la 16 Ianuarie și alegerea comitetului la 19 Ianuarie 1911.

Harmati Emil, Oradea mare, anunțarea pretensiunilor până la 10 Decembrie, lichidarea la 17 Decembrie și alegerea comitetului la 20 Decembrie 1910.

Posta Redacțiunii.

Dlui D. B. în S. Chestiunea asupra căreia stăruiti este deja rezolvată, deci nu mai este de actualitate a eși cu ea în public. Contăm cu toate acestea la întreg sprijinul material și moral al intelectualilor dela D-v., care sperăm că-l vom și avea.

Sumar.

Chestiunea zidirei școlii noastre comerciale. — O pildă de imitat: economia franceză. — Recolta mondială a grâului și a porumbului. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Slovacia urmează exemplul băncilor românești, Camera de comerț și industrie din Brașov, Rezerve de aur. — Bibliografie: Anuarul Băncilor Române pe anul 1911. — Firme insolvente. — Firme falite. — Poșta redacțiunii.

„CASSA DE PĂSTRARE“ (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Se caută pentru *stabilimentul electric cu mașină de vapor și cu motor de păcură (60 H. P.)*, ce se va construi în Săliște, în primăvara anului viitor 1911, un

conducător de construcție

care e în stare, după terminarea construcției să primească conducerea tehnică a stabilimentului.

Se reflectează numai la o putere de lucru *rutinată și energetică*, care e expertă în special în tehnica electrică de mașini și calificată pentru de-a conduce în mod de sine stătător mașinările din stabiliment.

Acceptarea se face, după terminarea construcției și punerea în lucrare a stabilimentului, deocamdată în mod provizor pe un an. La caz de convenire reciprocă respectivul va fi aplicat în mod *definitiv*.

Oferte, cu dovezile de calificare, cu indicarea ocupațiunii de până aci, a etății și a pretensiunilor de retribuțiune, sunt a se adresa *până în 15 Decembrie a. c. c. n la «Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște»* (lângă Sibiu).

Nr. 179 (1—3)

BCU Direcțiunea.

„MARAMURĂȘANA“, inst. de credit în Sigh.-Marmației.

CONCURS.

„*Maramurășana*“, institut de credit și economii în *Sighetul-Marmației* (Măramaros-Sziget) publică concurs pentru un post de **contabil** și un post de **cassar**.

Salariul contabilului e K 2,000 și K 400 relut de cvartir, iar a cassarului K 1,200 și K 300 relut de cvartir.

Ambii funcționari numai după un an de probă vor fi denumiți definitiv, și au a depune cauție în numărul ori hârtii de valoare admise pentru acest scop din partea direcțiunii de câte K 2,000.

Reflectanții la aceste posturi au a-și înainta concursul, indicând studiile terminate, cunoștința de limbi, precum și praxa ce au făcut până acuma — *până la 1 Ianuarie 1911* la adresa dlui Dr. *Ilie Mariș*, avocat (Măramaros-Sziget, fôtér Nr. 33) iar posturile sunt a se ocupa cel mult în *1 Februarie*.

Este în interesul recurentului a se prezenta în persoană.

Sigh.-Marmației, în 26 Oct. 1910.

Nr. 175 (3—3)

Directiunea.

Asigurări de chezeșie și cautiuni, asigurări în contra defraudărilor, înstrăinării, a furtului și a manipulațiunii infidele, mai departe asigurări a creditului de reescont.

Tot felul de asigurări în contra: accidentelor, de garanții și de automobil,

apoi asigurări de:

cai de curse, cai de rasă și alte animale de prăsilă mai de preț

primește sub condițiile cele mai favorabile:

Societatea generală de asigurare pe acții

— „**Minerva**“ —

Budapesta,

V. Eötvös-tér 2. ♦ Telefon: 172—91.

sau Agentura principală a societății: Carol F. Jikeli în Sibiu — Nagyszeben.

Pentru ramii de asigurare de mai sus se institue în toate părțile țării agenți și reprezentanți locali.

Nr. 180 (1—4)

Societatea de asigurare „Dunărea“.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

— Centrala în Viena: —

♦♦ Agenturi generale în Sibiu și Brașov ♦♦
la

„Albina“, inst. de credit și de economii.
„Dunărea“ se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius“ fondată sub egida societății „Dunărea“.